

Дата: 12.02.2022

Тема: Композиція.

Вітаю, дівчатка! Доброго дня)

Пропоную ознайомитися з законами та принципами композиції.

Великі майстри минулого, працюючи над художніми завданнями, багато часу приділяли формі твору, бо вона є сукупністю багатьох складових художнього образу. Та ще більше уваги вони присвячували пошуку закономірностей і принципів, що циркулюють у природі й закладені в самій людині (а людину вважали невіддільною частиною природи).

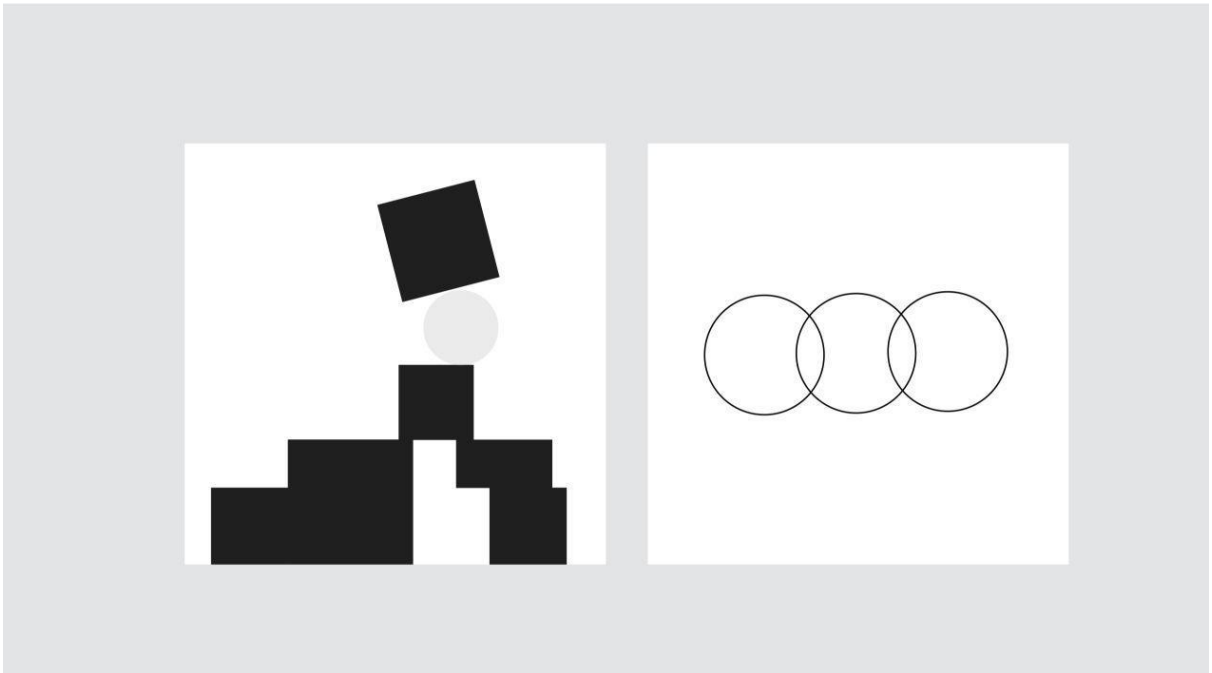
Ці закони та принципи досі актуальні й утворюють базу дизайнерської композиційної діяльності.

Що має врахувати дизайнер, аби правильно закласти основу для композиційної побудови?

Оскільки композиція — організаційна система внутрішніх зв'язків, необхідно пропрацювати всі компоненти, форми та змісти, щоб гармонійно впорядкувати всі елементи системи.

А для цього слід дотримуватися композиційних законів і композиційних базових принципів, забезпечуючи у своїй роботі:

- Гармонію цілого й частин
- Супідрядність елементів
- Урівноваженість елементів
- Відповідність елементів
- Єдність смислових зв'язків.

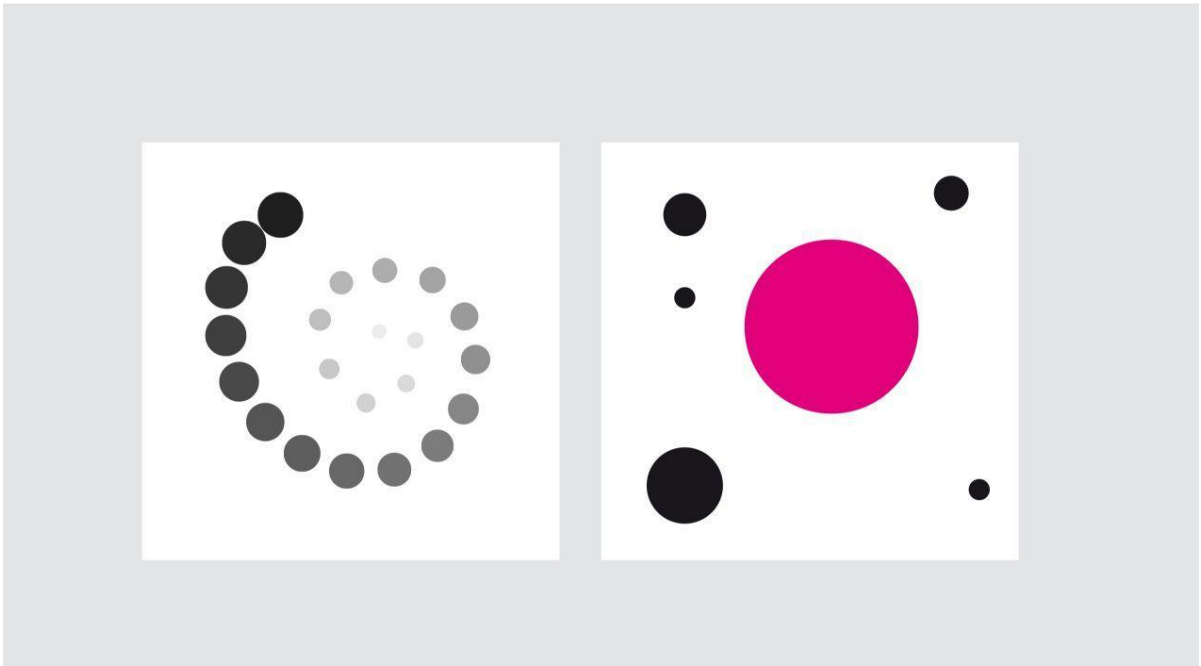
1) Принцип доцільності:

Будь-який проект має ціль і свої робочі завдання, які визначають подальші формальні рішення. Принцип доцільності проголошує, що в роботі слід використовувати тільки справді необхідне для проекту, відмовляючись від усього, що неважливе.

2) Принцип єдності й цілісності:

Цілісність композиції та єдність її елементів проявляються в гармонії всіх учасників композиції зі всіма їхніми внутрішніми зв'язками. Завдяки принципу єдності система будь-якої складності має вигляд узгодженого та співпідпорядкованого між собою цілого. Форма знаходить єдність у малому й великому, і в цьому цілому не хочеться нічого ні додати, ні прибрати, — усього достатньо, немає випадкових елементів.

Та ціле не завжди має однорідну структуру й не є сумою окремих частин: воно може містити конфлікти та внутрішні суперечності, які й треба гармонізувати.

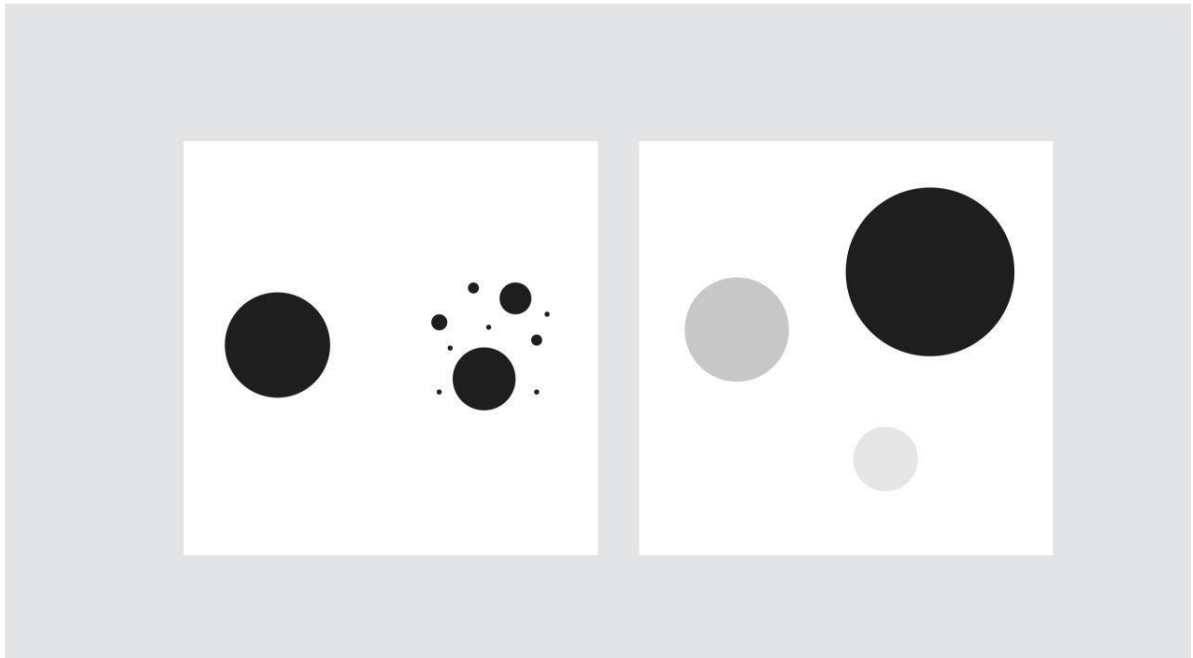
3) Принцип динамізму:

Рух в образотворчій площині — не реальний рух, а ілюзія руху, тож принцип динамізму полягає в тому, щоб захопити увагу глядача. Коли хтось розглядає композицію, певні характеристики об'єктів, як-то форма, розмір, колір, тон, чи їх найбільш динамічні зони, здатні захоплювати й утримувати увагу глядача, як і об'єкти, що його оточують і привертають його увагу в звичайному житті. Принцип динамізму має забезпечувати та підтримувати цей досвід візуальної й емоційної активності, напруженості, щоб людина повірила в реальність побаченого.

4) Принцип домінанти:

Домінанта в композиції — лідер, який організовує всіх учасників композиції так, щоб глядач рухав погляд по заданій композицією траєкторії. Це смисловий чи формальний центр, головна точка композиційного простору, із якого починається основна дія, де зав'язуються внутрішні зв'язки макета. Домінанта в композиції зазвичай знаходиться в центральній зоні образотворчого поля, але є й інші рішення (про них детально в третьому

розділі). Та де б вона не була формально, домінанта завжди фокусує й утримує на собі погляд глядача, повідомляючи йому, що вона — головна, центральна фігура в композиції.

5) Принцип рівноваги:

Рівновага — це такий стан композиційного рішення, за якого всі елементи збалансовані між собою. Рівновага рівнозначна поняттю «зорова стійкість» і встановлюється в результаті рівності зорової ваги (зорових мас) усіх складових.

Дотримання цього принципу необхідне, інакше в глядача може виникнути психологічний дискомфорт і відчуття, що візуальні об'єкти — випадкове хаотичне нагромадження предметів.

6) Принцип пропорційності, підпорядкування, групування:

Для швидкого оцінювання й зчитування інформації необхідна пропорційність і певна послідовність у сприйнятті всіх частин композиції.

Для досягнення цього треба дослідити наявні об'єкти й скомпонувати їх, виявляючи ієрархічну цінність: об'єкт №1, об'єкт №2, об'єкт №3. Це, власне, запропонована глядачеві допомога в почерговому засвоєнні матеріалу.

Якщо йдеться про групу об'єктів, а не окремі об'єкти, їх можна об'єднати на основі спільності будь-яких візуальних рис, достатньо сильних відмінностей, контрастів.

7) Принцип гармонії:

Гармонія втворює зв'язок між усіма елементами композиції, примирює можливі суперечності та приводить усі складові до стану узгодженості.

Шляхом гармонії в композиції досягається баланс — форма виражає сенс і зміст, емоційну проявленість, а також реалізує функціональне призначення.

Основні ознаки гармонійного цілого такі: повторюваність цілого в його частинах; підпорядкованість і співмірність частин; урівноваженість і єдність.

Гармонія являє собою найвищий прояв композиційної синергії та синархії всіх учасників.

